

Utlåtande Rotel VIII (Dnr KS 2020/1124)

Utred inrättandet av kategoriboenden med husdjursprofil

Motion av Peter Wallmark (SD)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen avslås med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Jan Jönsson anför följande.

Ärendet

Peter Wallmark (SD) har väckt en motion i kommunfullmäktige. I motionen beskrivs att Stockholms stad har behov av att inrätta kategoriboenden med husdjursprofil.

Idag erbjuder socialförvaltningen stödboenden till individer som av olika anledningar är i behov av det, vilket motionären ser positivt på. Motionären anser dock att en ny verksamhetsform behöver införas för att kunna erbjuda hjälp till de bostadslösa som har husdjur. I motionen framställs det som en tragedi för den som tvingas välja mellan sitt husdjur och tak över huvudet. Därmed anser motionären att kategoriboenden med husdjursprofil bör införas.

Motionären föreslår därför kommunfullmäktige att besluta att berörda förvaltningar utreder hur kategoriboenden med husdjursprofil kan inrättas.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, fastighetsnämnden, socialnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Norrmalms stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB och SHIS Bostäder.

Stadsledningskontoret anser att det inte finns något behov av en särskild utredning om hur kategoriboenden med husdjursprofil kan inrättas i staden.

Fastighetsnämnden anser att om beslut tas att utreda möjligheten för boende med husdjursprofil kan möjlighet finnas att hitta byggnader att förvärva från nämndens bestånd.

Socialnämnden anser att det i nuläget inte är aktuellt för socialförvaltningen att utreda frågan om eventuellt inrättande av kategoriboende med husdjursprofil.

Farsta stadsdelsnämnd anser utifrån den nuvarande situationen inte att det är motiverat att inrätta ett kategoriboende med husdjursprofil.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd anser inte att det finns behov av en särskild utredning av kategoriboenden med husdjursprofil.

Norrmalms stadsdelsnämnd ser positivt på att boendeformer som är utformade på ett sätt som möter den enskildes behov tas fram.

Stockholms Stadshus AB kan konstatera att det inte finns behov att utreda inrättandet av kategoribostäder med husdjursprofil.

SHIS Bostäder anser att en bra balans har kunnat uppnås genom att erbjuda möjlighet till husdjur när det är styrkt att detta leder till ett ökat psykiskt välbefinnande eller som hjälpmedel vid fysisk funktionsnedsättning.

Mina synpunkter

Peter Wallmark (SD) har motionerat om att införa kategoriboenden med husdjursprofil. I dagsläget är det möjligt att ha husdjur inom försöks- och träningslägenheter och Bostad först. Det finns också vissa möjligheter att hitta individuellt anpassade lösningar även inom andra boendeformer.

Ett husdjur kan förvisso spela stor roll för den enskildes välbefinnande. Som stadsledningskontoret och socialnämnden anför i sina remissvar finns det dock i dagsläget inte den efterfrågan på sådana boenden som skulle motivera att man inrättar särskilda boendeformer, utöver de idag befintliga, där man kan ha husdjur. Stadens arbete mot hemlöshet är i allt högre utsträckning inriktat på att hjälpa den enskilde till långsiktiga boendelösningar, såsom exempelvis Bostad först, där det också är möjligt att ha husdjur.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion om att utreda inrättandet av kategoriboenden med husdjursprofil

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen avslås med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 15 december 2021

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Jan Jönsson

Hans Altsjö

Reservation anfördes av Peter Wallmark (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen
2. Därutöver vill vi anförda följande:

Idag erbjuder socialförvaltningen stödboenden till individer som av olika anledningar är i behov av det. Detta ser vi sverigedemokrater positivt på, men vi ser ett behov av att en ny verksamhetsform behöver införas för att kunna erbjuda hjälp till de bostadslösa som har husdjur. Att tvingas lämna ifrån sig sitt husdjur för att få någonstans att bo är naturligtvis en tragedi för den som tvingas att välja mellan sitt husdjur och tak över huvudet.

Vi anser därför att kategoriboenden med husdjursprofil bör införas för att inte exkludera medborgare på grund av deras privata val. Genom införandet av ett sådant kategoriboende kan socialförvaltningens stöd till utsatta utökas till att omfatta fler.

Remissammanställning

Ärendet

Peter Wallmark (SD) har väckt en motion i kommunfullmäktige. I motionen beskrivs att Stockholm stad har behov av att inrätta kategoriboenden med husdjursprofil.

Idag erbjuder socialförvaltningen stödboenden till individer som av olika anledningar är i behov av det, vilket motionären ser positivt på. Motionären anser dock att en ny verksamhetsform behöver införas för att kunna erbjuda hjälp till de bostadslösa som har husdjur. I motionen framställs det som en tragedi för den som tvingas välja mellan sitt husdjur och tak över huvudet. Därmed anser motionären att kategoriboenden med husdjursprofil bör införas.

Motionären föreslår därför kommunfullmäktige att besluta att berörda förvaltningar utreder hur kategoriboenden med husdjursprofil kan inrättas.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, fastighetsnämnden, socialnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Norrmalms stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB och SHIS Bostäder.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 9 april 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att det inte finns något behov av en särskild utredning om hur kategoriboenden med husdjursprofil kan inrättas i staden. Efterfrågan på att ta med sig husdjur är relativt liten och bedömningen är att behovet går att tillgodose med dagens utbud, vilket också ligger i linje med stadens inriktningsmål 1.4 *I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.*

Stadsledningskontoret vill belysa att det dessutom finns arbetsmiljö- och säkerhetsfrågor som med stor sannolikhet skulle vara svåra att lösa på ett tillfredsställande sätt. Vidare skulle det vara svårt att finansiera en ny verksamhetsform som kategoriboenden med husdjursprofil då efterfrågan är relativt liten.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 16 februari 2021 följande.

Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Peter Wallmark (SD), *bilaga 1*.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 26 januari 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Kontorets uppdrag är främst att förvalta lokaler som stadens egna verksamheter har behov av. När det gäller bostäder är kontorets uppdrag att äga och förvalta bostadsrätter som ska tillgodose speciella behov av särskilda boende som finns bland stadens stadsdelsnämnder. Det gäller framför allt LSS-boenden. I kontorets nuvarande fastighetsbestånd finns även enskilda bostäder, främst i förorterna, som utgörs av fristående hus ofta belägna i eller kring grönområden. De ingår inte i kontorets kärnverksamhet utan är ett resultat från tidigare, historiska markförvärv som staden gjort. Kontoret har för avsikt att succesivt sälja av dessa byggnader. En del av dem är högt klassade kulturhistoriska objekt som ska förvaltas på ett sådant sätt att de bevaras till eftervärlden. Om beslut tas att utreda möjligheten för boende med husdjursprofil kan möjlighet finnas att hitta byggnader att förvärva från nämndens bestånd.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 mars 2021 följande.

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen avseende Motion om att utreda inrättandet av kategori-boende med husdjursprofil.

Reservation anfördes av Christina Wallmark (SD), *bilaga 1*.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 2 februari 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Det finns mycket positiva effekter med djur inom vården. Att någon i personalen har med sig sitt djur är ofta en uppskattad insats och kan bidra med mycket för de boendes välbefinnande. Det finns också positiva effekter med att ha vårdhund och/eller vårdkatt som hör till verksamheten på ett boende. Det förutsätter att personalen engagerar sig och att boendet är en lämplig miljö för ett djur.

Det finns idag inga akut- eller stödboenden inom socialförvaltningen där personerna som bor där kan ta med sina egna husdjur. Inte heller i lägenhetsboende i blockförhyrning av SHIS Bostäder är det tillåtet att ha hund eller katt.

Däremot är det tillåtet att ha med sig husdjur i lägenhetsboenden som försöks- och träningslägenhet och i Bostad först. Detsamma gäller för Stadsmissionens Bostället som också tar emot husdjur.

Sammanfattningsvis finns det alltså olika typer av boendesinsatser som socialtjänsten kan bevilja biståndsberättigade personer som lever i hemlöshet tillsammans med husdjur, även om de typer av boenden som innebär att flera personer bor tillsammans som regel inte är tillgängliga för personer med husdjur.

Det är i nuläget inte aktuellt för socialförvaltningen att utreda frågan om eventuell inrättande av kategoriboende med husdjursprofil. Det beror på flera saker:

- Efterfrågan på boendeplaceringar inom socialförvaltningen där boende får ta med husdjur är i stort sett obefintlig. Detta gäller även för socialjouren som sällan har jourärenden där den biståndssökande önskar medföra djur. I de fall det kan bli aktuellt har socialjouren uppgifter om hotell och skyddade boenden som tar emot husdjur.
- På boenden där husdjur tillåts uppkommer det ofta svårigheter på grund av allergiska besvär hos både personal och andra boende. Är någon i personalen allergisk så kan djuret inte vara på boendet enligt arbetsmiljölagen.
- Det finns också säkerhetsfrågor att beakta kring att tillåta husdjur. Problem uppstår redan idag, vid hembesök i försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter när personen man besöker har opålitliga hundar. Att ha ett boende där hundar och andra husdjur samlas och där de boende själva ska ta hand om sina husdjur ställer höga krav på såväl personal som lokal om säkerhet ska kunna upprätthållas.
- Det finns också ett flertal etiska och praktiska frågor relaterade till frågeställningen kring kategoriboende med husdjursprofil. Det kan exempelvis handla om hur personal ska agera om de märker att ett djur far illa och att en djurägare inte klarar att ta hand om sitt djur, och om vem som bär kostnads- och djurskyddsansvar för ett husdjur om den boende djurägaren skulle avvika från boendet.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 april 2021 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på en motion från Peter Wallmark, Sverigedemokraterna, om att utreda inrättandet av kategoriboenden med husdjursprofil.

Reservation anfördes av Leif Söderström (SD), *bilaga 1*.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 februari 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen har begränsad erfarenhet av den beskrivna målgruppen. I de försöks- och träningslägenheter som förvaltningen ombesörjer finns möjligheten att ha husdjur. Enskilda som av förvaltningen beviljats insats i form av stödboende i socialnämndens regi bedöms hittills ha fått sina behov tillgodosedda med stödboendenas nuvarande utformning. Om behovet skulle uppstå av en placering med husdjur kan förvaltningen hitta individuella lösningar för den enskilde. Förvaltningen anser utifrån den nuvarande situationen inte att det är motiverat att inrätta ett kategoriboende med husdjursprofil.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 11 mars 2021 följande.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Hässelby-Vällingby förvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 8 februari 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen anser inte att det finns behov av en särskild utredning av kategoriboenden med husdjursprofil. Förvaltningen anser att efterfrågan på boenden som tar emot husdjur är relativt liten och att det finns tillräckligt många boenden som tar emot husdjur för att täcka behovet.

Förvaltningen vill också lyfta fram att det kan uppstå en del problem kring husdjuren. Personer med missbruksproblematik kan ha svårt att periodvis ta hand om sina husdjur. Då många av dessa personer saknar ett kontaktnät kan det vara svårt att ha husdjur om det inte finns någon som kan ta hand om djuret vid dessa perioder. Det kan vara svårt för personalen på ett stödboende att ta ansvar för husdjur som kräver

skötsel och uppsikt om klienten inte själv kan ta det ansvaret periodvis. Hund- och kattägare har ansvar för sitt husdjur, exempelvis gällande skötsel, uppsikt samt att ha halsband med ägarens namn och kontaktuppgifter på djuret. Tillstånd krävs, oavsett boendeform, inom de flesta områden i Stockholms stad för vissa djur, som orm, häst, gris och höns. Det är svårt att utkräva att personalen på stödboenden ska ta ansvar för djur som ägaren inte kan ta hand om.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Norrmalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 mars 2021 följande.

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Julian Kroon (SD), *bilaga 1*.

Norrmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 16 februari 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på att boendeformer som är utformade på ett sätt som möter den enskildes behov tas fram. Dock kan inte Norrmalms stadsdelsförvaltning göra en bedömning av rimligheten i införandet av just den boendeform som beskrivs i motioken, då förvaltningen inte erfar något omfattande problem med boendeplaceringar på grund av att den enskilde har husdjur. Förvaltningens erfarenhet är att individuella bedömningar och lösningar har som regel löst placeringar även då husdjur varit aktuella.

Skulle tillskapande av det beskrivna kategoriboendet bli aktuellt vill förvaltningen lyfta förändringarna i Offentlighets- och sekretesslagen som trädde i kraft 1 april 2019, där sekretess inte längre utgör ett hinder för den som är verksam inom vård och omsorg för att anmäla till länsstyrelsen eller polisen om vanvård av husdjur upptäcks. Intressekonflikter mellan den enskildes välmående och djurets kan uppstå och då måste det finnas tydliga riktlinjer för socialtjänstens medarbetare.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande inkom den 26 mars 2021 och har i huvudsak följande lydelse.

Underremisser

AB Stockholmshems remissvar har i huvudsak följande lydelse.

Det är idag fullt möjligt och vanligt att ha husdjur i det ordinarie bostadsbeståndet. En egen bostadskategori för bostadslösa med husdjur för med sig ny problematik. Det finns risk att närboende reagerar negativt på sociala boendeformer med husdjur, vilket kan öka stigmatiseringen för sociala boendeformer. Det kan också innebära att man inför ett incitament för bostadslösa att skaffa sig husdjur för att komma i fråga till dessa nya kategoribostäder. Bolaget menar sammantaget att det finns goda skäl för att avråda från en ny kategoribostadsform för bostadslösa med husdjur.

AB Familjebostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse.

Familjebostäder har inte något förbud mot husdjur i någon av de boendeformer som bolaget erbjuder, varför situationen att välja mellan sitt husdjur eller bostad inte behöver uppstå för boende inom bolagets fastighetsbestånd. Bolaget ser för sin del inget behov av en särskild boendeform med husdjursprofil.

AB Svenska Bostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse.

Svenska Bostäder har enbart kategoriboenden som tillåter husdjur. I bolagets avtal finns heller inga restriktioner mot djur. Däremot framgår av ordningsreglerna att hyresgästerna har ansvar för sina djur och en skyldighet att ha uppsikt över dem. Andemeningen i motionen uppfylls således redan inom Svenska Bostäders bestånd.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen kan konstatera att det inte finns behov att utreda inrättandet av kategoribostäder med husdjursprofil. Den typen av boenden kan skapa incitament för bostadslösa att skaffa sig husdjur för att komma i fråga för dessa nya kategoribostäder. De allmännyttiga bostadsbolagens har idag heller inga generella förbud mot husdjur i sina bostäder. Därför bör, vilket dotterbolagen också lyfter fram, avsikten med motionen redan kunna anses vara uppfylld. För kompletterande och mer utförliga synpunkter hänvisar koncernledningen till dotterbolagens remissvar.

SHIS Bostäder

SHIS Bostäders yttrande inkom den 16 mars 2021 och har i huvudsak följande lydelse.

SHIS uppdrag och roll

SHIS är stadens bostadssociala resurs och har kommunfullmäktiges uppdrag att tillhandahålla genomgångsbostäder för stockholmare som av skilda skäl står vid sidan om den ordinarie bostadsmarknaden.

SHIS har successivt avvecklat kategoriboenden till förmån för mer blandade boenden, för att så långt som möjligt uppnå en normalitet för hyresgästerna. I dagsläget har SHIS således inga kategoriboenden. Dock finns det i fastigheterna olika boendeformer, beroende på vilket stöd individen har behov av.

Inom SHIS råder ett generellt förbud mot husdjur. Skälet till detta är över lång tid samlad negativ erfarenhet. Till exempel oförmåga att ta hand om sitt husdjur eller att det lämnas vid utflytt. Finns särskilda skäl för husdjur, såsom för ökat psykiskt välbefinnande eller som hjälpmedel fysisk funktionsnedsättning (till exempel ledsagarhund) är det dock tillåtet. Nämnade behov är i förekommande fall styrkt via läkarintyg.

Kontorets synpunkter och förslag

Som redovisats ovan har SHIS lång erfarenhet av hyresgäster med husdjur. Kontoret anser att en bra balans har kunnat uppnås genom att erbjuda möjlighet till husdjur när det är styrkt att detta leder till ett ökat psykiskt välbefinnande eller som hjälpmedel vid fysiks funktionsnedsättning.

Med hänvisning till ovanstående föreslår kontoret att styrelsen avstyrker motionärens förslag att utreda frågan om kategoriboende där husdjur är välkomna inom SHIS bestånd.

Reservationer m.m.

Fastighetsnämnden

Reservation anfördes av Peter Wallmark (SD) enligt följande.

1. att nämnden tillstyrker motionen
2. att kontoret ges i uppdrag att utreda hur denna sorts kategoriboende kan förverkligas i enlighet med motionens intentioner och förvaltningens svar.
3. att därutöver anföras följande:

Husdjur betyder mycket för många människor, kanske särskilt om man lever i utsatt-het. Att någon som saknar egna medel för att på egen hand skaffa en bostad ska tvingas välja mellan sitt husdjur och ett boende kan förvärpa den enskildes situation och personliga mående och därmed förlänga tiden av behov av hjälp och samhällsin-satser. Det är varken bra för samhället eller individen varför vi vill att ärendet utreds skyndsamt.

Socialnämnden

Reservation anfördes av Christina Wallmark (SD) enligt följande.

1. Att bifalla motionen
2. Därutöver vill vi anföras följande:

Idag erbjuder socialförvaltningen stödboenden till individer som av olika anledningar är i behov av det. Detta ser vi sverigedemokrater positivt på, men vi ser ett behov av att en ny verksamhetsform behöver införas för att kunna erbjuda hjälp till de bostads-lösa som har husdjur. Att tvingas lämna ifrån sig sitt husdjur för att få någonstans att bo är naturligtvis en tragedi för den som tvingas att välja mellan sitt husdjur och tak över huvudet.

Vi anser därför att kategoriboenden med husdjursprofil bör införas för att inte ex-kludera medborgare på grund av deras privata val. Genom införandet av ett sådant ka-tegoriboende kan socialförvaltningens stöd till utsatta utökas till att omfatta fler.

Farsta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Leif Söderström (SD) enligt följande.

1. Stadsdelsnämnden föreslår kommunfullmäktige att bifalla motionen.
2. Vi anför därutöver följande:

För många människor är deras husdjur en omistlig del av tillvaron. Den ömsesidighet som uppkommer i relationen mellan människa och djur påverkar oss positivt på många plan, därför bör stor hänsyn tas till detta när det gäller vilken boendeform som kan erbjudas utsatta människor i behov av stödboende.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Julian Kroon (SD) enligt följande.

1. Stadsdelsnämnden tillstyrker motionen.
2. Därutöver anför följande:

Sverigedemokraternas motion om att utreda inrättandet av kategoriboenden med husdjursprofil har inkommit som remiss till stadsdelsnämnden.

Trots att, som förvaltningen anför, delar av det befintliga behovet redan tillgodoses finns det fortfarande de som upplever sig som orättvist behandlade genom att nekas möjlighet att ta med sitt husdjur till det aktuella boendet. Husdjur har en välbelagd positiv inverkan på människor genom att minska stress, motverka ensamhet samt skapa allmänt välmående.

Sverigedemokraterna anser att det borde vara en självklarhet, att de personer som har ett husdjur och vill fortsätta leva tillsammans med det bör få göra det. För att möjliggöra detta i högsta möjliga utsträckning anser vi därför att frågan bör utredas för att fastställa hur de rådande bristerna i systemet kan åtgärdas.